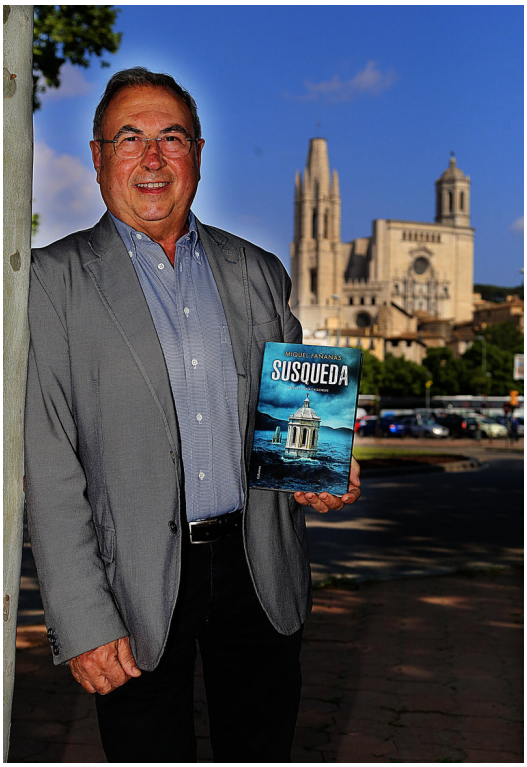
Girona, sota les aigües

Miquel Fañanàs fabula un hipotètic esfondrament de la presa que inundaria la ciutat, a la novel·la 'Susqueda'

Miquel Fañanàs, amb la catedral de Girona i Sant Feliu al fons Foto: MANEL LLADÓ.

Fañanàs ha convertit en novel·la el relat curt amb què es va impulsar com a escriptor, l'any 1981

L'any 1981, Miquel Fañanàs va quedar finalista en la primera edició del premi Just M. Casero amb un relat breu titulat Susqueda, amb el qual recreava l'hipotètic trencament del pantà. L'escriptor gironí no feia res més que projectar-hi la psicosi i la por que va despertar aquella construcció que ni el mateix Franco no va voler inaugurar, possiblement per la polèmica sobre la seva seguretat que sempre el va envoltar, pel fet de fer-se en una zona d'alt risc sísmic. Un enginyer calculava que si la presa cedia l'aigua arribaria fins al capdamunt de la plaça dels Apòstols, a la catedral de Girona, i inundaria completament la ciutat amb un cost aproximat d'unes 50.000 víctimes.

Per acabar-ho d'adobar, dos anys després, quan l'obra es va publicar, es va presentar el llibre a Ràdio Girona llegint fragments del relat i, malgrat l'advertiment inicial que es tractava d'una ficció, l'emissió radiofònica va sembrar el caos en diverses poblacions de la conca del Ter. Va ser tal el rebombori, amb centenars de persones desplaçant-se als llocs més alts de la ciutat i les comarques, que, tal com recorda l'autor, la Policía Nacional –aleshores no hi havia els Mossos d'Esquadra– van aturar l'emissió al crit: "¡Pero qué[...] están haciendo!" Només cal revisar l'hemeroteca del Punt Diari per veure fins a quin punt es va repetir la psicosi que Orson Welles va desfermar el 1938 amb la cèlebre La guerra dels mons. Un ensurt que encara plana en el record de molts gironins.

De relat curt a novel·la

Gairebé quaranta anys després, l'escriptor reprèn la idea del trencament de Susqueda –"Era una espina clavada, el tema donava per a molt més"– i ha escrit una novel·la que només comparteix la hipòtesi de la catàstrofe i les seves conseqüències. A Susqueda, crònica d'una catàstrofe (Columna) tot està actualitzat i portat al dia, amb referències a les xarxes socials, i amb més personatges i un major dramatisme i tensió, perquè, a diferència de l'original, el pantà no rebenta sinó que s'esquerda i es va esfondrant a poc a poc.

Fañanàs ha posat èmfasi en la versemblança i ho ha fet consultant científics com ara el geòleg i professor de la UdG David Brusi, segons el qual és perfectament possible que l'àrea geogràfica on està situat el pantà pugui resultar afectada per un terratrèmol com els que hi va haver l'any 1427, que van ensorrar nombroses esglésies romàniques. "I tant que és possible; jo he pujat la intensitat a 5,1 graus de l'escala de Richter, suficient per obrir una bretxa a la presa", detalla l'escriptor. I basant-se en un estudi i pla d'emergència molt estudiat de Protecció

Civil, en el supòsit que el pantà fos ple, les aigües arrasarien la Cellera, Anglès, Bonmatí, Vilanna, Bescanó, Salt i Girona, on les aigües arribarien al cap d'una hora i inundarien la ciutat fins al primer graó de l'escalinata de la catedral. "Segons els experts, si baixessin de cop Sau, Susqueda i el Pasteral, les aigües arribarien fins a l'últim graó de l'escalinata", precisa Fañanàs, que recalca que "això no és ficció". I ho diu ara, època en què el pantà està ple al cent per cent i l'any en què se celebra el 50è aniversari de la seva construcció.

L'autor presentarà el llibre a Girona el 9 de juny. Abans, però, també ho farà a la majoria de pobles afectats per aquesta ficció intensa, d'un gènere poc habitual en la narrativa catalana.

Publicat a:

Font del document: http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/1395518-girona-sota-les-aiguees.html